

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 9C/54/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116203320
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Sikorjak
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2018:8116203320.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov samosudcom JUDr. Rastislavom Sikorjakom v právnej veci žalobcov: 1. G. F., U.. XX.XX.XXXX, R. O. G. XX, XXX XX D., 2. B. F., U.. XX.XX.XXXX, R. O. G. XX, XXX XX D., právne zastúpených JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom ul. Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: Všeobecná úverová banka, a.s., so sídlom Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava, právne zastúpeného ČERNEJOVÁ & HRBEK, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Kýčerského 7, 811 05 Bratislava, o vydanie bezdôvodného obohatenia 8 081,29 €, takto

rozhodol:

I. Žalobu zamieťa.

II. Žalobcovia 1. a 2. sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej bude rozhodnuté samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Návrhom došlým súdu dňa 18.02.2016 sa žalobcovia domáhali voči žalovanému vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 8 081,29 € na tom skutkovom základe, že dňa 24.06.2009 uzatvorili so žalovaným HypoPôžičku č. U22132-09. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie úveru vo výške 44 904,98 € s ročnou úrokovou sadzbou 7,20 % a ďalšími parametrami v zmluve uvedenými. Žalobcovia majú za to, že poskytnutá pôžička mala formu spotrebiteľského úveru a zmluva neobsahuje náležitosť podľa § 4 ods. 2 písm. i) zákona o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z. z., a to výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Z tohto dôvodu je zmluva o spotrebiteľskom úvere bezúročná a bez poplatkov a na strane žalovaného tak vzniklo bezdôvodné obohatenie vo výške rozdielu medzi čerpanými finančnými prostriedkami a vyplatenými finančnými prostriedkami. Požadovaná suma bezdôvodného obohatenia je rozdielom medzi zmluvou o poskytnutí úveru HypoPôžička č. 22132-09, ktorý bol poskytnutý vo výške 44 904,98 € a úverom poskytnutým na základe zmluvy o poskytnutí úveru HypoPôžička č. U603903-12, ktorý bol poskytnutý vo výške 58 218,64 € pričom časť „C“ úveru vo výške 50 170,47 € bola použitá práve na vyplatenie HypoPôžičky č. 22132 + zaplattenou sumou 2815,80 €.

2. Žalovaný sa k žalobe vyjadril podaním došlým súdu dňa 08.04.2016. Podstatou rozsiahleho vyjadrenia žalovaného je to, že išlo o poskytnutie úveru nad sumu 20 000 €, preto podľa § 1 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, režim tohto zákona na poskytnutý úver nedopadá, a teda ani zmluva nemusela mať náležitosti podľa tohto zákona. Napriek tomu žalovaný má za to, že uzavretá zmluva o HypoPôžičke obsahuje všetky náležitosti tak, že vyhovuje aj zákonu č. 258/2001 Z. z. Eventuálne pre prípad právneho posúdenia v súlade s právnym názorom žalobcov, žalovaný vzniesol námietku premlčania tvrdiac, že prezumpcia úmyselného zavinenia žalovaného týkajúca sa získania bezdôvodného obohatenia je absurdná a viedla by k neudržateľným dôsledkom, a to tým, že - nevyvrátiteľná zákonná domnienka o znalosti vyhlásených všeobecných záväzných právnych predpisov zakotvená v § 2 zákona č. 1/1993 o Zbierke zákonov je zbytočná,

- § 16 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona zakotvujúci právnu definíciu nedbanlivostného zavinenia je obsolentnou právnou normou,
- právna teória zodpovednostných vzťahov nielen v súkromnom práve no i v práve verejnom by v rámci zavinenia mohla uvažovať už len o úmysle páchatel'a civilného, trestného, správneho, či iného deliktu.

3. Súd vykonal dokazovanie obsahom spisu, a to predovšetkým namietanou Zmluvou o poskytnutí úveru „HypoPôžička“ č. U 22132-09, ktorá bola uzavretá dňa 24.06.2009 a z ktorej vyplýva, že žalovaným bol žalobcom poskytnutý úver v celkovej výške 44 904,98 €, pričom časť „A“ sa použila na úhradu úveru vo výške 2 193,19 €, časť „B“ vo výške 154,98 slúžila na úhradu výdavkov sprostredkovateľa Consumer Finance Holding a časť „C“ úveru bola určená na úhradu pohľadávok banky voči žalobcom vo výške 20 253,69 €; 7 866,36 € a 14 436,76 €.

3.1. Dňa 02.04.2012 žalovaný ako veriteľ poskytol žalobcom ako dlžníkom na základe Zmluvy o poskytnutí úveru - HypoPôžička č. U 603903-12 úver vo výške 58218,84 €, ktorého časť „C“ vo výške 50170,47 € bola použitá na úhradu záväzku žalobcov zo zmluvy č. U 22132.

4. Vyššie zistený skutkový stav súd právne posudzoval nasledujúco:

4.1. Podľa § 1 ods.2 písm.e) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu 24.06.2009 - Zákon sa nevzťahuje na zmluvy o poskytnutí úveru do 200 EUR a nad 20 000 EUR; ak je na rovnaký účel uzavretých viac zmlúv o spotrebiteľskom úvere medzi tým istým veriteľom a spotrebiteľom, súhrn všetkých zmlúv o spotrebiteľskom úvere sa považuje za jediný spotrebiteľský úver.

4.2. Na základe vykonaného dokazovania má súd za to, že zmluva o poskytnutí úveru s názvom HypoPôžička č. U 22132-09 vzhladom na to, že jej predmetom bol úver prevyšujúci sumu 20 000 €, a to úver v celkovej výške 44 904,98 €, nepodlieha právnemu režimu spotrebiteľských úverov podľa zákona č. 258/2001 Z.z.

4.3. Nemožno sa stotožniť s argumentáciou žalobcov, že pokiaľ by prostriedky z tohto úveru boli poskytnuté na výplatu iných spotrebiteľských úverov, ide aj v tomto prípade o spotrebiteľský úver. Zo zákona 258/2001 Z. z. nič také neplynie a úver nad výšku 20 000 € je z jeho pôsobnosti bez ďalšieho priamo vylúčený. Prijatím právneho názoru žalobcu by sa došlo k absurdným následkom a teda aj k tomu, že trebárs úver vo výške 100 000 €, ktorý celkom zjavne nepodlieha režimu zákona 258/2001 Z. z. by mu podliehať mal, ak bol použitý na vyplatenie 100 pohľadávok spotrebiteľského charakteru vo výške 1 000 €. Takýto výklad treba odmietnuť.

4.4. Na základe vyššie uvedeného súd žalobu ako bezzákladnú zamietol bez potreby zaoberať sa námietkou premlčania.

5. Rozsudkom č.k. 9C/54/2016 - 34 zo dňa 16.06.2016, z dôvodov uvedených v bode 4. teda súd žalobu zamietol.

6. Na základe odvolania žalobcu, KS v Prešove uznesením č.k. 6Co/192/2016 - 74 zo dňa 31.10.2017 vyššie uvedený rozsudok okresného súdu zrušil. Krajský súd v odôvodnení zrušujúceho rozhodnutia uviedol:

9. Správny je záver súdu prvej inštancie, že za spotrebiteľský úver nie je možné považovať úver vo výške nad zákonom stanovený horný limit , čo podľa predpisov v čase vzniku spornej zmluvy predstavovalo 20.000 eur (§1 ods.2 písm. e/ zákona č. 258/2001 Zz. o spotrebiteľských úveroch; ďalej aj „Prvý ZoSU“). A pri formalistickom posúdení veci sa môže napadnutý rozsudok javiť aj ako správny.

10. Ide o vec zásadného právneho významu týkajúcu sa spoločenských vzťahov, ktoré intenzívne dopadajú na kvalitu verejného života. Reštrukturalizácie úverov sú pomerne bežné, no pri nerešpektovaní princípov vyplývajúcich zo spotrebiteľských úverov môže dôjsť k ich závažnému narušeniu. Najčastejšie tým, že sa opakovaným úverovaním spotrebiteľ ocitne mimo ochrany dôležitých noriem práva vyplývajúceho zo spotrebiteľských úverov a to napriek tomu, že dohodol spotrebiteľské úvery.

13. Zdá sa, že skutočnú výšku dlhov zo skorších úverov neposudzoval žiadny súd ale samotná banka a na preplatenie všetkého, čo stanovila ako dlh, vykontrahovala nový úver, teda bez objektívneho posúdenia skutočnej výšky pohľadávky a jej príslušenstva. A banka to robila opakovane. Vygradovanie úverovania bolo len logickým zavŕšením procesu poskytovania úverov a zdá sa, že bez adekvátneho posúdenia bonity dlžníkov. Poskytnutie nového úveru a navyše bez zachovania kontinuity ochrany normami predpisov o spotrebiteľských úverov je spojené so spoločensky nežiaducimi rizikami.

14. Po prvé ide o riziko, že neskorším úverom si banka preplatí aj plnenie z nečestných klauzúl. Okrem iného môže ísť napríklad o úroky (zmluvné) aj po splatnosti a úročenie nad zákonom stanovený administratívny limit úrokov z omeškania, a teda v rozpore s § 517 ods. 2 OZ <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> v spojení s nariadením vlády č. 87/1995 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1995/87/>> Z. z., príp. o neprijateľné poplatky alebo plnenie úrokov napriek bezúročnosti úveru. 15. Po druhé ide o riziko, že neskorším úverom banka prekryje iné neprijateľné podmienky dojednané v skoršom úvere, napríklad neprijateľnú zmluvnú podmienku o predčasnom splatení (de fault) a iné. Tým, že novším úverom si banka doslova vytvorí stav na úhradu pohľadávky zo skoršieho úveru, môže sa spoliehať na to, že nikto nikdy sa už nebude zaoberať zmluvnými podmienkami skoršieho už „splateného“ úveru.

16. Po tretie môže ísť o riziko, že sa dlžníci dostanú mimo úroveň ochrany pravidiel, ktoré dopadajú na spotrebiteľské úvery. Ide o typický prípad, keď na úhradu viacerých spotrebiteľských úverov sa poskytne nový vyšší úver, a to vo výške, ktorá je mimo rámec spotrebiteľských úverov. Spotrebiteľia sa tak dostávajú do nepriaznivejšej sféry úverovania mimo pravidiel pre spotrebiteľské úvery, teda sa im zhoršuje právna situácia, hoci plnia účelom výplaty skorších úverových záväzkov, ktoré plynú zo spotrebiteľských úverov. Rizikom je aj preplatenie plnení z premlčaných práv a ii.

18. Odvolací súd je vzhľadom na vyššie uvedené riziká toho názoru, že ak sa spotrebiteľovi poskytol úver za takých okolností, že sa ním obišli pravidlá spotrebiteľských úverov, najmä údaj o celkových nákladoch na úver (RPMN), potom treba spotrebiteľom poskytnúť ochranu v spornom úverovom vzťahu, a to rovnakú ako pri spotrebiteľských úveroch. A o taký prípad ide aj za stavu, že sa novým úverom, ktorý formálne pre jeho výšku je nad hranicou pre spotrebiteľské úvery reštrukturalizujú skoršie spotrebiteľské úvery. Nič nebránilo banke poskytnúť separátne prípadne viaceré nové úvery tak, že by spotrebiteľia zostali kontinuálne v režime ochrany určenej pre spotrebiteľské úvery, no žalovaná banka to tak zjavne neurobila a pri formalistickom posudzovaní veci dostala žalobcov mimo dôležitej sféry kontrolovanej v rámci spotrebiteľských úverov, a to za stavu, že pri kontrahovaní mala plnú vedomosť o tom, že rozhodujúca časť úveru sa použije na úhradu záväzkov plynúcich zo skôr dojednaných spotrebiteľských úverov. V tomto kontexte je povinnosťou odvolacieho súdu ako plnohodnotného orgánu sústavy orgánov súdnej ochrany práv spotrebiteľov na jednotnom trhu EÚ naplniť príkaz plynúci z čl. 14 smernice Rady 87/102/EHS a konanie žalovaného, odvolávajúceho sa formálne na ustanovenie § 1 ods. 2 písm. e) zákona č. 258/2001 Z. z. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/>>, posúdiť ako konanie v rozpore s dobrými mravmi využívajúce potrebu konsolidácie úverov spotrebiteľov a poškodzujúce spotrebiteľov kontrahovaním úveru, ktorý formálne, bez kauzálneho skúmania, nejaví znaky spotrebiteľského úveru. S uvedeným formalistickým záverom sa však súd ako orgán ochrany práva nemôže stotožniť už len z dôvodu, že spotrebiteľské záväzky vykazujú za každých okolností obligatórnu kauzalitu. Práve kauzalita kontrahovaného úverového záväzku núti skúmať nielen formálne znaky úverového kontraktu, ale aj jeho účel, ktorý v okolnostiach rozhodovanej veci smeruje nepochybne k výplate skôr poskytnutých spotrebiteľských úverových záväzkov. Preto znaky, ktoré inak vylučujú úverový kontrakt z pôsobnosti zákona č. 258/2001 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/>> Z. z., nemožno skúmať izolovane a uspokojiť sa iba s formalistickým náhľadom na vec. Práve naopak, akonáhle súd zistí kauzálnu súvislosť úverového kontraktu formálne sa javiaceho ako nie spotrebiteľského úveru so skoršími spotrebiteľskými úvermi a identifikuje konanie dodávateľa popísané v čl. 14 Smernice 87/102 <<http://merit.slv.cz/14Smernice87/102/>>/EHS, nesmie odoprieť spotrebiteľovi ochranu, ktorú mu garantujú normy komunitárneho práva prostredníctvom zásahu orgánu štátu. V opačnom prípade by dochádzalo k súdom tolerovanému poškodzovaniu práv spotrebiteľov, čo je v okolnostiach významu agendy ochrany spotrebiteľa pre bezporuchové fungovanie jednotného trhu tovarov a služieb v podmienkach EÚ nepripustné.

19. Takéto obchádzanie zákona o spotrebiteľských úveroch tak nemôže požívať ochranu, no odvolací súd s ohľadom na okolnosti prípadu nevidí dôvod na neplatnosť úverového právneho úkonu, ale na poskytnutie ochrany žalobcom ako spotrebiteľom v rovine pravidiel spotrebiteľských úverov, a to vrátane všetkých ustanovení, ktoré legislatíva so spotrebiteľskými úvermi spája vrátane inštitútov sankčnej povahy akými je aj bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru pre nešpecifikovanie splátok úveru (§4ods.2písm.i/,ods.3 Prvého ZoSÚ).

20. K otázke bezúročnosti v nadväznosti na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci Bírová (C-42/15) treba brať do úvahy a priori temporálne súvislosti a otázku času vzniku spornej zmluvy, ktorá dopadá na obdobie účinnosti prvej smernice o spotrebiteľských úveroch (smernica Rady 87/102/EHS z 22. decembra 1986), ktorá nevyžadovala plnú harmonizáciu. Úvahy Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15 sú preto na uvedenú vec neaplikovateľné.

21. V aplikačnej praxi súdov býva pravidlom, že prioritne sa súd z dôvodu hospodárnosti vyrovnáva s premlčaním. V predmetnej veci sa súd námietkou premlčania nezaoberal. Ide pritom o dôležitú nielen skutkovú ale aj právnu otázku.

22. Z tohto dôvodu bolo potrebné napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>>

23. Úlohou prvoinštančného súdu v ďalšom bude posúdiť dôvodnosť námietky premlčania vrátane významu opakovaného úverovania až po nekontinuálne vylúčenie žalobcov spod ochrany noriem určených pre spotrebiteľské úvery, ktoré z pohľadu dodržania odbornej starostlivosti pri posúdení bonity dlžníkov sa nejaví len ako nedbanlivostné, o čom svedčí práve konanie banky smerujúce k vyňatiu spotrebiteľského záväzku z režimu spotrebiteľských úverov. V prípade, že právo žalobcov na vydanie bezdôvodného obohatenia nie je premlčané, bude súd prvej inštancie podľa vyššie uvedeného právneho názoru aplikovať na sporný úver všetky ochranné opatrenia, ktoré zakotvujú predpisy o spotrebiteľských úverov a na vec použije vo svetle čl. 14 smernice Rady 87/102/EHS z 22. decembra 1986, ochranné inštitúty, ktoré sa týkajú spotrebiteľského úveru. Zároveň rozhodne aj o všetkých trovách konania (§ 396 ods. 3 CSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>>).

24. Abstrakt rozhodnutia.

25. V prípade reštrukturalizácie spotrebiteľských úverov je na strane dodávateľa dôležité konať s odbornou starostlivosťou tak, aby sa úverovaním neobchádzali pravidla o spotrebiteľských úverov a tak neznižila ochrana spotrebiteľa, ktorú mu tieto pravidla garantujú, najmä dôležitý údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov. (RPMN). Za takéto zníženie ochrany treba považovať aj takú reštrukturalizáciu spotrebiteľských úverov, ak sa spotrebiteľovi poskytne na preplatenie skorších spotrebiteľských úverov s ich príslušenstvom úver vo výške prevyšujúcej limit pre spotrebiteľské úvery a spotrebiteľ je tak ukrátený okrem iného o údaj o celkových nákladoch na úver.

7. Podľa § 391 ods.2 C.s.p. (Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.) je súd prvej inštancie právnym názor odvolacieho súdu viazaný, napriek tomu, že s ním nesúhlasí. Okresný súd tak pri viazanosti rozhodnutím odvolacieho súdu vec opätovne prejednal, pričom však táto viazanosť nie je absolútna v prípade, ak novo vykonané dôkazy vedú k zmene skutkového stavu, vo vzťahu ku ktorému odvolací súd právny názor vyslovil.

7.1. V prejednávanej veci je právny názor odvolacieho súdu založený na tom, že tzv. prekleňovací úver bol použitý na vyplatenie troch (3) spotrebiteľských úveroch, ako to tvrdili žalobcovia.

7.2. Novo vykonanými dôkazmi sa však tvrdenie žalobcov ukázalo ako nepravdivé. Prekleňovací úver bol použitý na vyplatenie

O HypoPôžičky č. U 07639-06, ktorá bola poskytnutá na účel - rekonštrukcie nehnuteľností. Zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch sa v zmysle § 1 ods.2 písm.a) na takýto úver nevzťahuje - Zákon sa nevzťahuje na zmluvy o poskytnutí úveru na účely nadobudnutia existujúcich alebo projektovaných nehnuteľností, dodatočné alebo ďalšie stavebné úpravy dokončených stavieb a ich údržbu.

O HypoPôžičky č. U 13928-07, ktorá bola poskytnutá na účel - rekonštrukcie nehnuteľností. Zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch sa v zmysle § 1 ods.2 písm.a) na takýto úver nevzťahuje - Zákon sa nevzťahuje na zmluvy o poskytnutí úveru na účely nadobudnutia existujúcich alebo projektovaných nehnuteľností, dodatočné alebo ďalšie stavebné úpravy dokončených stavieb a ich údržbu.

O HypoPôžičky č. U 18741-08, ktorá bola poskytnutá vo výške 612200,-Sk/20321,32 €. Zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch sa v zmysle § 1 ods.2 písm.e) na takýto úver nevzťahuje - Zákon sa nevzťahuje na zmluvy o poskytnutí úveru do 200 EUR a nad 20 000 EUR; ak je na rovnaký účel uzavretých viac zmlúv o spotrebiteľskom úvere medzi tým istým veriteľom a spotrebiteľom, súhrn všetkých zmlúv o spotrebiteľskom úvere sa považuje za jediný spotrebiteľský úver.

7.3. Na pojednávaní prítomný žalobca skutočnosť uvedenú v bode 7.2. odôvodnenia nepoprel a preto prípadnú námietku, že finančné prostriedky neboli použité na deklarovaný účel (ako sa to bežne deje) ale na spotrebu, by súd prvej inštancie považoval za účelovú novotu.

8. Vzhľadom na novo zistené vyššie uvedené nesporné skutočnosti, bolo podľa súdu prvej inštancie zbytočné podrobne sa zaoberať námietkou premlčania. Len na okraj súd teda uvedie, že tvrdený nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia považuje za premlčaný v zmysle § 107 ods.1, 2 OZ (/1/ Právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie,

že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. /2/ Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.). K tvrdenému preplateniu úveru malo dôjsť 02.04.2012. Subjektívna premlčacia lehota tak uplynula dňa 02.04.2014 a objektívna premlčacia lehota uplynula dňa 02.04.2015. Ak žaloba bola na súde podaná až dňa 18.02.2016, bola podaná oneskorene.

8.1. V zmysle čl.2 C.s.p. pri posudzovaní subjektívnej premlčacej lehoty vychádzal súd z rozhodnutia NS SR sp. zn. 3Cdo/169/2017 - Najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 1 Cdo 67/2011 pripomenul, že právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil (§ 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo (§ 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Najvyšší súd tu konštatoval, že v prípade práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia zákon ustanovuje dvojročnú subjektívnu a trojročnú, resp. desaťročnú objektívnu premlčaciu dobu. Ich vzájomný vzťah je taký, že pokiaľ skončí plynutie jednej z nich a dôjde k vznieseniu námietky premlčania, premlčané právo nemožno oprávnenému priznať. Objektívna premlčacia doba začína plynúť od okamihu, keď k bezdôvodnému obohateniu skutočne (fakticky) došlo, a to bez ohľadu na to, či oprávnený o ňom vedel alebo nie. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci deň, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Keďže oprávnený sa o bezdôvodnom obohatení nemôže dozvedieť skôr, ako vzniklo, ani subjektívna premlčacia doba nemôže začať plynúť skôr ako objektívna. Oprávnený sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil vtedy, keď skutočne (preukázateľne) zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t. j. keď nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a o osobe obohateného, a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť aj skôr. Pre účely preskúmaného prípadu treba osobitne poukázať na tú časť odôvodnenia rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 67/2011, v ktorej uviedol, že „to, kedy sa oprávnený dozvedel (dospel k záveru), ako jeho nárok vyplývajúci z týchto skutkových okolností možno právne kvalifikovať, nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné. To znamená, že oprávnený sa dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil (§ 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka), keď získa znalosť tých skutkových okolností, z ktorých je možné vyvodiť zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie“. K obdobným právnym záverom dospel najvyšší súd tiež v rozhodnutí sp. zn. 5 Cdo 121/2009, v ktorom uviedol, že pre začiatok behu dvojročnej subjektívnej premlčacej doby je rozhodný deň, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že došlo na jeho úkor k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal. Pre záver dozvedieť sa o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a o tom, kto ho získal, je vždy rozhodujúce zistenie „skutkového stavu“ (poznámka dovolacieho súdu: teda nie posúdenie jeho právnej kvalifikácie). Na podklade uvedeného dovolací súd konštatuje, že žalobkyňa nedôvodne tvrdí, že právna otázka, ktorú nastolila v dovolaní, nebola ešte dovolacím súdom vyriešená. Na tom nemôže nič zmeniť nesúhlas žalobkyne založený na jej skutkových tvrdeniach, v zmysle ktorých sa o okolnostiach významných z hľadiska určenia začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby dozvedela v iný deň, než uviedol odvolací súd.

8.2. Subjektívna premlčacia lehota tak začala plynúť odo dňa preplatenia istiny.

8.3. V zmysle čl.2 C.s.p. pri posudzovaní objektívnej premlčacej lehoty (vediac, že KS v Prešove aplikuje v obdobných prípadoch 10 - ročnú premlčaciu dobu majúci bezdôvodné obohatenie za úmyselné) vychádzal súd pri aplikácii 3 -ročnej premlčacej doby z rozhodnutia NS SR sp. zn. 5Cdo/291/2015 - V konaní neboli zistené ani predložené také rozhodnutia súdov či záväzné judikáty, v ktorých by už sporná otázka regresu z titulu vyplatených dávok nemocenského voči zamestnávateľovi bola riešená a z ktorých by tak vyplývala nezákonnosť postupu žalovanej voči žalobcovi v čase vzniku bezdôvodného obohatenia a ktoré by dokazovali, že žalovaná mala vedomosť o nesprávnosti svojho postupu a o tom, že nemá zákonný podklad na vymáhanie regresných nárokov na dávkach nemocenského voči žalobcovi. ako aj z rozhodnutia ÚS SR sp. zn. III. ÚS 448/2017 - Aplikujúc uvedené na prípad sťažovateľa zhrnul, že „žalobca v konaní netvrdil ani nepreukázal (a ani odvolací súd nezistil) žiadne také skutkové okolnosti, ktoré by viedli k záveru, že žalovaná pri vymáhaní regresného nároku podľa zákona č. 461/2003 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/461/>> Z. z. postupovala s úmyslom získať od žalobcu plnenie, na ktoré nemá nárok a ani také okolnosti, ktoré by preukazovali vedomosť žalovanej (resp. jej zamestnanca) o tom, že koná v rozpore so zákonom a neoprávnene vymáha regresný nárok. Skutočnosť, že žalovaná aktívne vymáhala peňažné plnenie od žalobcu nepreukazuje jej vedomosť o tom, že na plnenie, ktoré vymáhala nemala nárok a získavala ho bez právneho dôvodu, ani jej úmysel

obohatiť sa týmto spôsobom na úkor žalobcu. K tomu ústavný súd dodáva, že vedomosť žalovanej o tom, že plnenie jej nepatrí alebo jej bolo poskytnuté omylom, sa neprezumuje. Sťažovateľ, ktorý sa domáha vrátenia plnenia, musí preukázať, že žalovaná vedela alebo z okolností musela predpokladať, že jej vyplatená suma nepatrí, čo sa v danom prípade nepreukázalo. Citujúc z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia „žalovaná počas celého konania zastávala názor, že postupovala v súlade s § 238 zákona a uviedla aj argumenty na podporu svojich tvrdení, pričom neuviedla, že by svoj postup v obdobných prípadoch ako u žalobcu akokoľvek menila. V konaní neboli zistené ani predložené také rozhodnutia súdov či záväzné judikáty, v ktorých by už sporná otázka regresu z titulu vyplatených dávok nemocenského voči zamestnávateľovi bola riešená a z ktorých by tak vyplývala nezákonnosť postupu žalovanej voči žalobcovi ... a ktoré by dokazovali, že žalovaná mala vedomosť o nesprávnosti svojho postupu a o tom, že nemá zákonný podklad na vymáhanie regresných nárokov na dávkach nemocenského voči žalobcovi.

9. Podľa § 251 C.s.p. - Trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 255 ods.1 C.s.p. - Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods.1 C.s.p. - O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

9.1. Žalovaný v konaní plne úspešný má nárok na náhradu trov konania voči neúspešným žalovaným v rozsahu 100%.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie. Podľa § 359 C.s.p. - Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Prešov v dvoch (2) vyhotoveniach.

Podľa § 363 C.s.p. - V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C.s.p. - Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 C.s.p. - (1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

(3) Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 C.s.p. - Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.